

QUICKSCAN WET NATUURBESCHERMING
EN INVENTARISATIE INVASIEVE EXOTEN

STATIONSWEG 202

TE WOUDENBERG

Ecologie

Rapportage quickscan Wet natuurbescherming en inventarisatie invasieve exoten

Stationsweg 202 te Woudenberg

Opdrachtgever	IA Groep Geograaf 40 6921 EW Duiven
Rapportnummer	17106.002
Versienummer	D1
Status	Eindrapportage
Datum	2 december 2021
Vestiging	Overijssel Wilhelm Röntgenstraat 7a 8013 NE Zwolle 088 - 5001600 zwolle@econsultancy.nl
Opsteller	Mevrouw A.E. Wolma, MSc
Paraaf	
Kwaliteitscontrole	De heer E.A. Tiemersma, BSc
Paraaf	

Kwaliteitszorg

Econsultancy is lid van het Netwerk Groene Bureaus (NGB). Het NGB is een vereniging van ecologische advies- en onderzoeksbureaus die werkt aan de kwaliteit van advisering gericht op natuur, landschap, water, milieu en ruimte en die de belangen behartigt van groene adviesbureaus. Het Netwerk hanteert een gedragscode die opdrachtgevers en andere belanghebbers een basis biedt om de leden aan te spreken op de kwaliteit van hun werk.

Econsultancy werkt volgens een dynamisch kwaliteits- en milieusysteem, zoals beschreven in het kwaliteits- en milieuhandboek. Ons kwaliteits- en milieusysteem is gecertificeerd volgens de eisen in de NEN-EN-ISO 9001 en NEN-EN-ISO 14001.

Betrouwbaarheid

Dit onderzoek is op zorgvuldige wijze uitgevoerd conform de toepasselijke en van kracht zijnde regelgeving ten aanzien van natuurwetgeving. Het onderzoek betreft een momentopname en geeft een inschatting van de geschiktheid van de onderzoekslocatie voor beschermde soorten en het al dan niet voorkomen van soorten. De gebruikte informatie omtrent verspreiding van soorten is deels afkomstig uit de NDFF en mag niet zonder toestemming worden verstrekt aan derden of op enige andere wijze openbaar gemaakt worden. Econsultancy aanvaardt op voorhand geen aansprakelijkheid ten aanzien van mogelijke beslissingen die de opdrachtgever naar aanleiding van het door Econsultancy uitgevoerde onderzoek neemt.

In het algemeen kan gesteld worden dat een quickscan geldig is voor een periode van 2 tot 3 jaar, tenzij in deze periode de ecologische omstandigheden wezenlijk zijn veranderd en/of de Wet natuurbescherming, dan wel inzichten hieromtrent zijn gewijzigd. Bij uitstel van de uitvoering van een project met meer dan 3 jaar verdient het de aanbeveling de resultaten van de quickscan opnieuw te toetsen.

INHOUDSOPGAVE

1	INLEIDING	1
2	GEBIEDSBESCHRIJVING	2
	2.1 Huidig gebruik onderzoekslocatie en omgeving	2
	2.2 Toekomstig gebruik van de onderzoekslocatie en voorgenomen ingrepen	4
3	ONDERZOEKSMETHODIEK	5
4	OVERZICHT VAN DE NATIONALE NATUURWETGEVING	6
	4.1 Zorgplicht	6
	4.2 Soortenbescherming	6
	4.3 Gebiedenbescherming	7
	4.4 Houtopstanden	8
5	AANGETROFFEN EN TE VERWACHTEN BESCHERMDE SOORTEN	9
	5.1 Vogels	9
	5.2 Vleermuizen	11
	5.3 Overige zoogdieren	12
	5.4 Reptielen, amfibieën en vissen	14
	5.5 Ongewervelden	15
	5.6 Vaatplanten	16
	5.7 Invasieve exoten	17
6	TOETSING AAN SOORTENBESCHERMING	18
	6.1 Broedvogels	18
	6.2 Vleermuizen	18
	6.3 Algemene grondgebonden zoogdieren	18
	6.4 Reptielen	19
	6.5 Amfibieën	19
	6.6 Overige soort(groep)en	19
7	TOETSING AAN GEBIEDENBESCHERMING	20
	7.1 Natura 2000	20
	7.2 Natuurnetwerk Nederland	21
8	HOUTOPSTANDEN	22
9	SAMENVATTING EN CONCLUSIES	23

Bijlage 1 toelichting verbodsbepalingen Wet natuurbescherming
 Bijlage 2 verklarende woordenlijst

1 INLEIDING

Econsultancy heeft van de IA Groep opdracht gekregen voor het uitvoeren van een quickscan Wet natuurbescherming en inventarisatie invasieve exoten aan de Stationsweg 202 te Woudenberg.

De quickscan Wet natuurbescherming en inventarisatie invasieve exoten is uitgevoerd in het kader van de voorgenomen herontwikkeling van de onderzoekslocatie.

De quickscan Wet natuurbescherming heeft als doel in te schatten of er op de onderzoekslocatie planten- en diersoorten aanwezig of te verwachten zijn, die volgens de Wet natuurbescherming een beschermde status hebben en die mogelijk negatieve invloed kunnen ondervinden door de voorgenomen ingreep. Tevens is beoordeeld of de voorgenomen ingreep invloed kan hebben op Natura 2000-gebieden, houtopstanden die middels de Wet natuurbescherming zijn beschermd, of op gebieden die deel uitmaken van het Natuurnetwerk Nederland. Daarnaast is een inventarisatie gemaakt van de eventueel voorkomende invasieve exoten planten, het aantal en waar ze voorkomen op de onderzoekslocatie.

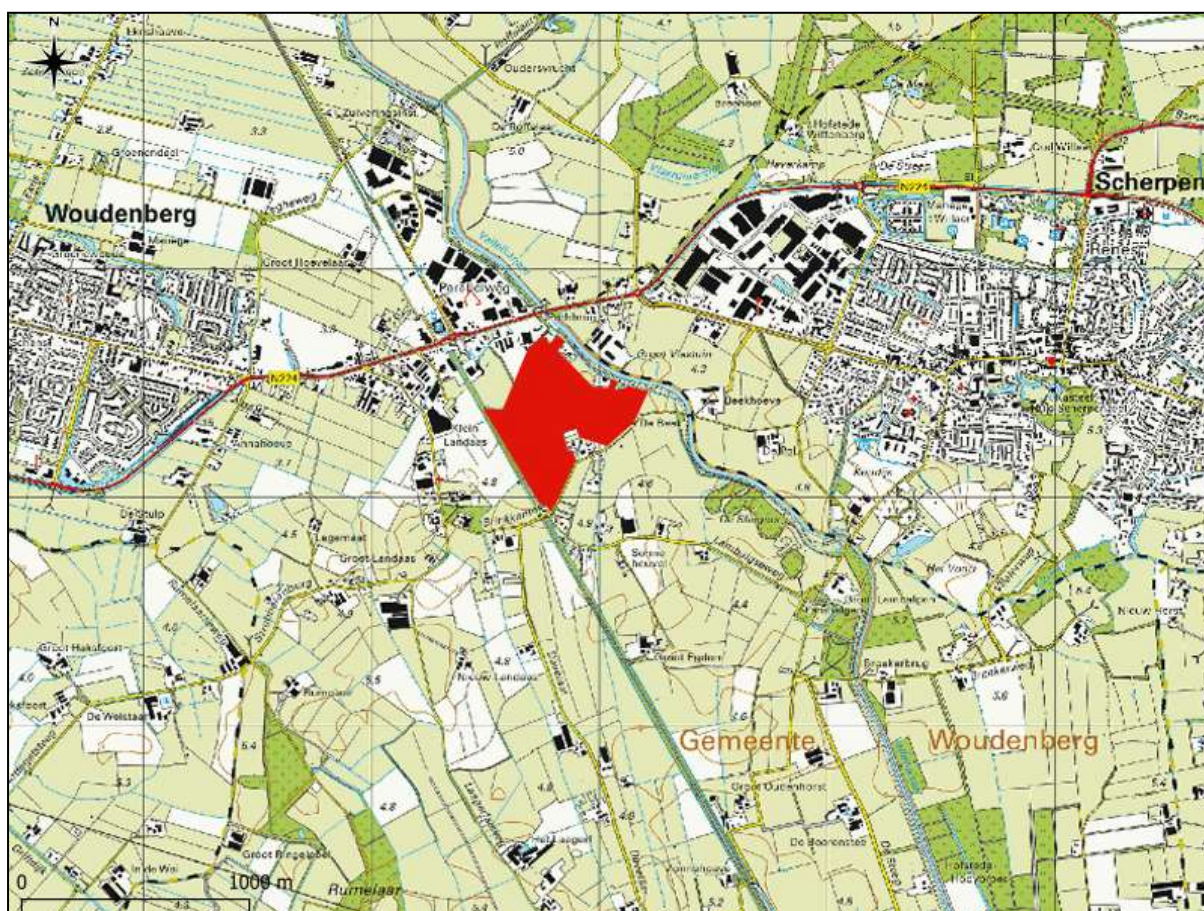
Econsultancy is lid van de branchevereniging "Netwerk Groene Bureaus" en werkt volgens de door het Netwerk opgestelde gedragscode en protocollen. In dat kader verklaart Econsultancy ten behoeve van de onderzoekslocatie niet eerder betrokken te zijn geweest voor ecologische advisering of ecologisch onderzoek.

2 GEBIEDSBESCHRIJVING

2.1 Huidig gebruik onderzoekslocatie en omgeving

De onderzoekslocatie (± 24 ha) ligt aan de Stationsweg 202, circa 2,7 kilometer ten oosten van de kern van Woudenberg.

Volgens de topografische kaart van Nederland zijn de coördinaten van het midden van de onderzoekslocatie $X = 159.819$ $Y = 454.481$. In figuur 1 is de topografische ligging van de onderzoekslocatie weergegeven.

Figuur 1. Topografische ligging van de onderzoekslocatie

De onderzoekslocatie betreft een waterwingebied van Vitens dat voornamelijk bestaat uit grasland. Aan de noordelijke zijde van het gebied staan een oude watertoren en twee bijgebouwen. Deze bebouwing is omringd door verharding en parkeerplaatsen. In het waterwingebied staat verder een open houten schuur met enkele bijenkasten. Langs de putten aan de noordelijke zijde van de onderzoekslocatie loopt een onverharde weg en deze gaat over in een onverhard wandelpad door de rest van het terrein. Naast dit pad ligt een smalle watergang die richting het zuiden in tweeën splitst, met daarnaast een onverhard pad. Langs enkele slootkanten en de zuidwestelijke zijde van de onderzoekslocatie bevinden zich houtwallen en struweel. Op de noordoostelijke zijde van de onderzoekslocatie liggen bieten- en maïsakkers.

Ten noorden van de onderzoekslocatie bevinden zich enkele agrarische percelen en een opslagterrein voor woonwagens. Ten oosten ligt een houtwal met struweel, daarlangs stroomt de Lunterse beek. Ten zuiden en westen van de onderzoekslocatie liggen akkers en enkele boerderijen/huizen. In figuur 2 is een luchtfoto van de onderzoekslocatie en de directe omgeving weergegeven.

De figuren 3 t/m 8 geven een impressie van de onderzoekslocatie, middels foto's die zijn genomen tijdens het veldbezoek.

Figuur 2. Luchtfoto onderzoekslocatie en directe omgeving.

Figuur 3. Onderzoekslocatie vanuit westelijk aanzicht.

Figuur 4. Onderzoekslocatie vanuit noordoostelijk aanzicht.

Figuur 5. Onverhard pad door het waterwingebied.

Figuur 6. Noordelijke zijde van de onderzoekslocatie.

Figuur 7. Houtwal met watergang grenzend aan de westelijke zijde van de onderzoekslocatie.

Figuur 8. Watergang met kroos tussen wilgenrij en onverhard pad, in zuidelijke deel van de onderzoekslocatie.

2.2 Toekomstig gebruik van de onderzoekslocatie en voorgenomen ingrepen

De initiatiefnemer is voornemens drie nieuwe putten te boren en een watergang met natuurvriendelijke oevers aan te leggen, waarvoor een huidige watergang wordt verbreed. Voor het boren van de putten wordt een booropstelling gebruikt. In figuur 9 is de ligging van de putten en de watergang weergegeven. De watergang gaat met een duiker onder het noordoostelijke deel van de onderzoekslocatie met woning door, de Lunterse beek in. Het vrijgekomen zand wordt gebruikt om het reliëf in het naastgelegen noordelijke deel van het perceel aan te zetten. Het water wat hierbij vrijkomt wordt geloosd in een waterschapssloot indien aanwezig. Verder houden de werkzaamheden het eventueel graven van sleuven voor het leggen van leidingen in. De bebouwing en bomen blijven bij de voorgenomen ingreep ongemoeid.

Figuur 9. Kaartschets nieuwe situatie, locatie van te boren putten (lichtblauwe stippen) en de voorgestelde locatie voor de nieuwe watergang (rode cirkel) (bron: IA Groep, 2021).

3 ONDERZOEKSMETHODIEK

Het onderzoek is uitgevoerd middels het verrichten van een veldbezoek en een bureauonderzoek. Op deze wijze is inzicht verkregen in de aanwezigheid van geschikt habitat en de daarbij te verwachten beschermde soorten, gesitueerd op of nabij de onderzoekslocatie.

Het veldbezoek is afgelegd op 29 oktober 2021. Tijdens dit veldbezoek is de gehele onderzoekslocatie, alsmede de directe omgeving beoordeeld. Gedurende het veldbezoek is gelet op de mogelijke aanwezigheid van beschermde en bedreigde soorten op basis van het aanwezige habitat en het voorkomen van invasieve exoten planten.

Verder is aan de hand van verspreidingsatlassen, andere standaardwerken en op basis van “expert judgement” nagegaan welke bijzondere planten- en diersoorten er voor kunnen komen op de onderzoekslocatie en zijn omtrent gebiedsbescherming gegevens van de provincie Utrecht opgevraagd. Actuele verspreidingsgegevens van flora en fauna zijn uit de Nationale Databank Flora en Fauna (NDFF) opgevraagd.

De quickscan Wet natuurbescherming is een toets van de ecologische potenties van de onderzoekslocatie en betreft geen volwaardig soort(en) specifiek onderzoek. Er zijn in het onderhavige onderzoek geen inventarisaties uitgevoerd van soorten en soortgroepen. Een ecologische inventarisatie bestaat meerdere veldbezoeken gedurende de voor de soortgroep meest gunstige periode van het jaar.

4 OVERZICHT VAN DE NATIONALE NATUURWETGEVING

Dit hoofdstuk geeft achtergrondinformatie over de natuurwetgeving waaraan de voorgenomen ingreep op de onderzoekslocatie wordt getoetst. Er wordt een globale toelichting gegeven ten aanzien van potentiële overtredingen van de Wet natuurbescherming bij de meest voorkomende soorten en soortgroepen. Dit hoofdstuk is niet toegespitst op de situatie op de onderzoekslocatie, maar geeft enkel een beschrijving van de vigerende wetgeving. De Wet natuurbescherming is gericht op:

- het beschermen en ontwikkelen van de natuur, mede vanwege de intrinsieke waarde en het behouden en herstellen van de biologische diversiteit;
- het doelmatig beheren, gebruiken en ontwikkelen van de natuur ter vervulling van maatschappelijke functies;
- het verzekeren van een samenhangend beleid gericht op het behoud en beheer van waardevolle landschappen, vanwege hun bijdrage aan de biologische diversiteit en hun cultuurhistorische betekenis, mede ter vervulling van maatschappelijke functies.

De bevoegdheid voor het verlenen van ontheffingen en vrijstellingen bij soortenbescherming ligt grotendeels bij de provincies. De provincie is bevoegd gezag voor de toetsing van handelingen met mogelijke gevolgen voor beschermde dier- en plantensoorten (de soortenbeschermingsbepalingen) én voor Natura 2000-gebieden (de gebiedenbeschermingsbepalingen). Alleen bij ruimtelijke ingrepen waarmee grote nationale belangen zijn gemoeid, blijft het Rijk bevoegd gezag.

4.1 Zorgplicht

Het eerste artikel in de Wet natuurbescherming heeft betrekking op de zorgplicht en heeft betrekking op het voorkomen of beperken van schade aan soorten en gebieden, voor zover deze niet middels overige verbodsbepalingen zijn gereguleerd. Het gaat daarbij in de praktijk vooral om minder streng beschermde soorten, waarbij het onnodig doden, verwonden of beschadigen dient te worden vermeden.

In bijlage 1 wordt dit artikel nader toegelicht.

4.2 Soortenbescherming

Bij een quickscan wordt in beeld gebracht of er (potentiële) vaste rust- of voortplantingsplaatsen aanwezig zijn van de soorten uit de verschillende beschermingsregimes. Vervolgens wordt beoordeeld of de voorgenomen ingreep verstorend kan zijn en of nader onderzoek noodzakelijk wordt geacht.

De Wet natuurbescherming onderscheidt beschermingsregimes voor soorten op grond van internationale verdragen, aangevuld met soorten die vanuit een nationaal oogpunt beschermd worden. Hierdoor zijn er in de Wet natuurbescherming drie verschillende verbodsartikelen per categorie soorten;

- soorten van de Vogelrichtlijn (*artikel 3.1*);
- soorten van de Habitatrichtlijn en de verdragen van Bern en Bonn (*artikel 3.5*);
- andere soorten (*artikel 3.10*).

In bijlage 1 worden deze artikelen nader toegelicht.

4.3 Gebiedenbescherming

Indien een plangebied in of nabij een beschermd gebied is gelegen, dan dient te worden bepaald of er een (extern) effect valt te verwachten. Het gaat daarbij om Natura 2000-gebieden en gebieden behorend tot het Natuurnetwerk Nederland.

4.3.1 Natura 2000

Natura 2000 is de benaming voor een Europees netwerk van natuurgebieden waarin belangrijke flora en fauna voorkomen, gezien vanuit een Europees perspectief. Met Natura 2000 wil men deze flora en fauna duurzaam beschermen. De staatssecretaris van Economische Zaken heeft voor Nederland ruim 160 Natura 2000-gebieden aangewezen. Gezamenlijk hebben ze een oppervlak van ruim 1,1 miljoen hectare. Ze maken deel uit van een samenhangend netwerk van natuurgebieden in de Europese Unie die zijn aangewezen op grond van de vogelrichtlijn en habitatrichtlijn. Het doel van Natura 2000 is het keren van de achteruitgang van de biodiversiteit.

Binnen een gebied kan spanning optreden tussen economie en ecologie. In een zogenaamd beheerplan leggen Rijk en provincies vast welke activiteiten, op welke wijze mogelijk zijn. Uitgangspunt is steeds het realiseren van ecologische doelen met respect voor en in een zorgvuldige balans met wat particulieren en ondernemers willen. Het opstellen gebeurt daarom in overleg met alle direct betrokkenen, zoals beheerders, gebruikers, omwonenden, gemeenten, natuurorganisaties en waterschappen. Samen geven ze invulling aan beleven, gebruiken en beschermen. Daar draait het om in de Nederlandse Natura 2000-gebieden (bron: Regiegroep Natura 2000).

Het is verboden zonder vergunning van gedeputeerde staten een project te realiseren dat niet direct verband houdt met of nodig is voor het beheer van een Natura 2000-gebied, maar afzonderlijk of in combinatie met andere plannen of projecten significante gevolgen kan hebben voor een Natura 2000-gebied. (artikel 2.7, lid 2).

Handelingen die een negatieve invloed hebben op Natura 2000-gebieden, worden slechts onder strikte voorwaarden toegestaan. Een vergunning is vereist. Door middel van het Nederlandse vergunningstelsel wordt een zorgvuldige afweging gewaarborgd. De vergunningen zullen beoordeeld en afgegeven worden door de desbetreffende provincie.

4.3.2 Natuurnetwerk Nederland

Het Natuurnetwerk Nederland is het Nederlands netwerk van bestaande en nieuw aan te leggen natuurgebieden. Het netwerk moet natuurgebieden beter verbinden met elkaar en met het omringende agrarisch gebied.

Het Natuurnetwerk Nederland bestaat uit:

- bestaande natuurgebieden, waaronder de 20 Nationale Parken;
- gebieden waar nieuwe natuur aangelegd wordt;
- landbouwgebieden, beheerd volgens agrarisch natuurbeheer;
- ruim 6 miljoen hectare grote wateren: meren, rivieren, de Noordzee en de Waddenzee;
- alle Natura 2000-gebieden.

Conform artikel 1.12 van de Wet natuurbescherming dragen gedeputeerde staten in hun provincie zorg voor de totstandkoming en instandhouding van een samenhangend landelijk ecologisch netwerk, genaamd 'Natuurnetwerk Nederland'. Zij wijzen daartoe in hun provincie gebieden aan die tot dit netwerk behoren.

De planologische begrenzing en beschermingsregimes van het Natuurnetwerk Nederland loopt via het traject van de provinciale ruimtelijke structuurvisies en verordeningen.

4.4 Houtopstanden

De bescherming van houtopstanden conform hoofdstuk 4 van de Wet natuurbescherming heeft als doel om het aanwezige areaal bos in Nederland te behouden. Onder houtopstanden vallen alle zelfstandige eenheden van bomen, boomvormers of struiken van een oppervlakte van tien are of meer of rijbeplanting die meer dan twintig bomen omvat. In bijlage 1 (tabel VI) worden de regels nader toegelicht.

Wanneer houtopstanden geveld worden, niet vallende onder artikel 4.1 van de Wet natuurbescherming, geldt een meldingsplicht bij Gedeputeerde Staten van desbetreffende provincie (artikel 4.2 Wnb). Op basis van deze melding wordt door de provincie beoordeeld of de voorgenomen velling aanvaardbaar is in het kader van natuur- en landschapswaarden. Indien er geen bezwaar is om de houtopstanden te kappen, verplicht artikel 4.2 van de Wet natuurbescherming om binnen 3 jaar na het vellen of tenietgaan van de houtopstand op dezelfde grond houtopstanden opnieuw aan te planten. Er geldt een algehele vrijstelling van de herplantplicht voor houtopstanden die gekapt worden in het kader van natuurbeheer en natuurbehoud.

Indien bij de voorgenomen ontwikkeling herplantplicht geldt, maar niet voldaan kan worden aan de herplantplicht op de projectlocatie zelf, dan dient een ontheffing aangevraagd te worden met betrekking tot de herplantplicht bij de desbetreffende provincie. De provincie toetst vervolgens of voldaan wordt aan de bij de provinciale verordening gestelde regels voor herbeplanting op andere perceelsgronden. Deze regels hebben onder andere betrekking op de kwaliteit, oppervlakte en locatie van de andere grond en de natuurwaarde van de te vellen houtopstand. Tevens kan ontheffing verleend worden van herplantplicht ter plaatse, indien gewerkt wordt via een door het ministerie goedgekeurde gedragscode die gebruikt mag worden door een van de betrokken partijen voor een wijze van vellen en een wijze van herplanten.

5 AANGETROFFEN EN TE VERWACHTEN BESCHERMDE SOORTEN

Het voorkomen van planten- en diersoorten in een gebied wordt mede bepaald door de aanwezigheid van geschikt leefgebied. Een soort kan in zijn leefgebied gebruik maken van verschillende plekken om te verblijven. Al deze plekken (biotopen) kunnen een bepaalde functie voor de soort vervullen. In dit hoofdstuk wordt op basis van het aanwezige habitat / verblijfsmogelijkheden samen met verspreidingsgegevens beschreven welke beschermde soorten binnen de onderzoekslocatie kunnen voorkomen. Afhankelijk van de soort wordt ingegaan op de potentiële aanwezigheid van vaste rust- of voortplantingsplaatsen, foerageergebied en verbindingroutes. Tevens wordt beoordeeld of de voorgenomen plannen een negatief effect kunnen hebben op de mogelijk aanwezige beschermde soorten. In hoofdstuk 6 wordt beschreven welke juridische implicaties dit voor het project heeft.

5.1 Vogels

5.1.1 Broedvogels (nesten jaarrond beschermd)

Er zijn broedvogels waarvan de nesten ook beschermd zijn op het moment dat ze niet voor de voortplanting in gebruik zijn. Op de grens van de bebouwde kom en het agrarisch buitengebied kunnen dit zijn: huismus, grote gele kwikstaart, ransuil, buizerd, roek, sperwer, steenuil en slechtvalk.

Huismus

Huismussen zijn honkvaste koloniebroeders en zijn afhankelijk van menselijke bebouwing voor hun broedplaatsen. Ze nestelen vaak onder dakpannen, in kieren, spleten en ruimtes in stenige bebouwing. Het houten schuurtje ligt wel binnen het plangebied. Het dak van dit schuurtje bestaat uit dakpannen. Er is echter geen dakbeschoot aanwezig, waardoor het schuurtje geen nestgelegenheid aan huismussen biedt (zie figuur 10 en 11). De bebouwing op de onderzoekslocatie blijft daarnaast ongemoeid bij de voorgenomen ingreep. Negatieve gevolgen ten aanzien van de huismus kunnen zo worden uitgesloten.

Figuur 10. Open schuurtje zonder dakbeschoot.

Figuur 11. Het open schuurtje is bedekt met dakpannen, zonder dakbeschoot.

Grote gele kwikstaart

Grote gele kwikstaarten broeden vaak langs oevers met stromend water, met name bij muren of bruggen, maar ook onder boomwortels. De onderzoekslocatie heeft geen geschikte oevers voor de grote gele kwikstaart om te nestelen, door het gebrek aan beschutting langs de oevers; de steile oeverwanden en het beheer van de sloten. Tijdens het veldbezoek is wel een overvliegende grote gele kwikstaart waargenomen, maar deze zal buiten de onderzoekslocatie broeden.

Ten noorden en oosten van de onderzoekslocatie bevindt zich de Lunterense beek, die mogelijk geschikt habitat en een geschikte nestlocatie aan de grote gele kwikstaart biedt. Dit gebied valt echter buiten de onderzoekslocatie en het plangebied en blijft bij de voorgenomen ingreep dus ongemoeid. Overtredingen van verbodsbepalingen uit de Wet natuurbescherming ten aanzien van de grote gele kwikstaart zijn uit te sluiten.

Ransuil, buizerd en sperwer

Ransuilen hebben een zeer breed en divers leefgebied, zowel agrarisch, stedelijk als bosrijke gebieden zijn geschikt. Deze soort broedt veelal in naaldbomen, maar ook in houtwallen, hagen of solitaire bomen en gebruikt vooral oude kraai- en eksternesten als nestplaats. De sperwer leeft in halfopen landschappen en broedt doorgaans in dicht jong naaldbos, maar ook wel in tuinen en parken. De buizerd broedt doorgaans in kruinen van hoge bomen, vaak aan randen van bosgebieden.

Bos en naaldbomen ontbreken op de onderzoekslocatie, maar er zijn wel verscheidene houtwallen aanwezig. Daardoor is de onderzoekslocatie en directe omgeving slechts matig geschikt als vaste rust- en verblijfplaats voor deze soorten. Er zijn geen kraaien-, ekster- of sperwernesten op de onderzoekslocatie aangetroffen. Daarnaast blijven de bomen bij de voorgenomen ingreep ongemoeid, waardoor negatieve gevolgen door de voorgenomen ingreep ten aanzien van deze soorten kunnen worden uitgesloten.

Roek

Roeken zijn koloniebroeders die doorgaans in vrijstaande en hoge bomen broeden. Vaak zijn dit populieren langs snelwegen, treinsporen of kanalen. Er zijn geen grote nesten aangetroffen in de bomen op de onderzoekslocatie. De bomen blijven bij de voorgenomen ingreep daarnaast ongemoeid waardoor overtredingen van verbodsbepalingen uit de Wet natuurbescherming uit te sluiten zijn.

Steenuil

De steenuil is voornamelijk in open landschappen en agrarische gebieden te vinden. Deze soort broedt in natuurlijke holtes van bomen, voornamelijk wilgen of hoogstam fruitbomen, en in nestkasten. Op de onderzoekslocatie staan verscheidene (knot)wilgen, maar er zijn geen nesten, boomholtes of resten van nesten aangetroffen in het gebied. Tevens blijven de bomen in het gebied ongemoeid. Het waterwingebied is geschikt jachtgebied voor de steenuil, maar de voorgenomen ingreep tast dit jachtgebied niet aan. Hierdoor zijn overtredingen van verbodsbepalingen uit de Wet natuurbescherming uitgesloten.

Slechtvalk

De slechtvalk broedt enkel op hoge stenige bebouwing, zoals kantoorgebouwen, torens en fabrieksschoorstenen. De watertoren in het gebied zou eventueel geschikt kunnen zijn als nestplaats. De watertoren blijft echter ongemoeid en ligt buiten het daadwerkelijke plangebied. Overtredingen van verbodsbepalingen uit de Wet natuurbescherming kunnen worden uitgesloten.

5.1.2 Overige broedvogels

De vegetatie op de onderzoekslocatie kan nestgelegenheid bieden aan broedvogelsoorten zoals de veldleeuwerik, merel en zanglijster. De nesten van deze soorten zijn alleen beschermd op het moment dat ze als zodanig in gebruik zijn. Overtredingen van verbodsbepalingen uit de Wet natuurbescherming zijn te voorkomen (zie hoofdstuk 6). Grasland is geschikt broedgebied voor grondbroeders als de Kievit en veldleeuwerik. De onderzoekslocatie is echter matig geschikt voor grondbroeders door het maaibeeld. Doordat de werkzaamheden van de voorgenomen ingreep buiten het broedseizoen plaatsvinden, worden overtredingen van verbodsbepalingen uit de Wet natuurbescherming voorkomen.

De broedvogels waarvan het nest in uitzonderlijke gevallen eveneens jaarrond is beschermd, zijn voornamelijk hollenbroeders, zoals spechten en mezen, of makers van grote nesten, zoals ekster en zwarte kraai. De bomen blijven bij de voorgenomen ingreep ongemoeid. Het gaat hierbij om algemeen voorkomende soorten, die ook in de directe omgeving voldoende broedgelegenheid hebben.

Op het schuurtje op de onderzoekslocatie is een huiszwaluwnestkast aangetroffen (figuur 12). Er is geen nest aangetroffen en er waren ook geen nestrestanten of huiszwaluw sporen aangetroffen tijdens het veldbezoek.

Figuur 12. Ongebruikte huiszwaluwnestkast tegen het open schuurtje aan.

Het werken buiten het broedseizoen is voldoende om overtreding van de Wet natuurbescherming te voorkomen (zie hoofdstuk 6).

5.2 Vleermuizen

Volgens verspreidingsgegevens van de NDFF is de onderzoekslocatie gelegen in een deel van Nederland waar de volgende vleermuissoorten kunnen voorkomen: gewone dwergvleermuis, ruige dwergvleermuis, rosse vleermuis, laatvlieger, gewone grootoorvleermuis, franjestaart, meervleermuis, baardvleermuis, bosvleermuis en watervleermuis.

Verblijfplaatsen op de onderzoekslocatie

De bebouwing op de onderzoekslocatie is niet geschikt als verblijfplaats voor vleermuizen. Er zijn geen spouwmuren aanwezig die middels stootvoegen bereikbaar zijn voor vleermuizen. Het dak van het houten schuurtje is via openingen onder de dakpannen te bereiken door vleermuizen, maar deze is niet geschikt als verblijfplaats door het gebrek aan dakbeschot (figuur 10). Tevens zijn er geen ruimtes achter betimmeringen waargenomen, waar vleermuizen gebruik van kunnen maken. Verblijfplaatsen van gebouwbewondende vleermuizen zijn zo uit te sluiten.

De aanwezige bomen op de onderzoekslocatie kunnen holtes, spleten en/of loshangend schors bevatten, die kunnen dienen als potentiële vaste rust- of voortplantingsplaats voor boombewonende vleermuizen. Alle bomen blijven echter ongemoeid, waardoor overtreding van de Wet natuurbescherming uit te sluiten is.

Verblijfplaatsen buiten de onderzoekslocatie

Naast de onderzoekslocatie bevindt zich bebouwing. Eventuele verblijfplaatsen hierin ondervinden door de afstand tot de bouwlocatie en de aard van de ingreep (boren en graven), geen hinder van de ingreep op de onderzoekslocatie.

Foerageerhabitat

De onderzoekslocatie zal, gelet op het aanwezige habitat gebruikt kunnen worden door in de omgeving verblijvende vleermuizen als gewone dwergvleermuis, laatvlieger, gewone grootoorvleermuis, meervleermuis en rosse vleermuis om te foerageren. De plannen zullen echter geen aantasting van belangrijk foerageerhabitat vormen gezien de aard van de ingreep (boren en graven). Tevens is er in de directe omgeving meer geschikt foerageerhabitat voor vleermuizen aanwezig, het betreft de graslanden en waterkanten rondom de onderzoekslocatie.

Eventuele foeragerende vleermuizen kunnen wel hinder ondervinden tijdens de werkzaamheden door bijvoorbeeld lichtverstoring. Het behoud van donkerte (geen kunstmatige verlichting tussen zonsondergang en zonsopkomst) is voldoende om overtreding van de Wet natuurbescherming te voorkomen (zie hoofdstuk 6).

Vliegroutes

Vleermuizen maken veelal gebruik van lijnvormige (donkere) landschapselementen als houtsingels, beken en lanen om zich te verplaatsen tussen verblijfplaatsen en foerageergebieden. Enkele van deze elementen komen voor op en naast de onderzoekslocatie. Door de realisatie van de voorgenomen ingreep worden deze mogelijke vliegroutes niet verstoord of onderbroken. Verlichting tijdens de werkzaamheden voor de voorgenomen ingreep zouden deze eventuele vliegroutes van vleermuizen kunnen verstoren. Het behoud van donkerte is echter voldoende om overtreding van de Wet natuurbescherming te voorkomen (zie hoofdstuk 6).

5.3 Overige zoogdieren

Alle zoogdieren in Nederland zijn beschermd. Voor sommige algemeen voorkomende soorten geldt een provinciale vrijstelling bij ruimtelijke ontwikkeling. Op deze wijze is er onderscheid te maken in streng beschermde en minder streng beschermde soorten.

Streng beschermde soorten

Volgens verspreidingsgegevens van de NDFF en Broekhuizen et al. (2016) ligt de onderzoekslocatie binnen het verspreidingsgebied van de volgende streng beschermde grondgebonden zoogdieren: boommarter, steenmarter, bunzing, wezel, hermelijn, das en eekhoorn.

Boommarter

De boommarter prefereert bosgebied als leefgebied. De onderzoekslocatie is hierdoor niet geschikt als habitat voor de boommarter. Tijdens het veldbezoek zijn binnen de onderzoekslocatie daarnaast geen sporen aangetroffen die duiden op het gebruik van het gebied door de boommarter. Wegens het ontbreken van geschikt habitat binnen de onderzoekslocatie is de aanwezigheid van een vast rust- of verblijfplaats van de boommarter binnen het desbetreffende gebied uitgesloten. Overtredingen van de Wet natuurbescherming ten aanzien van de boommarter zijn dan ook niet aan de orde.

Steenmarter

Steenmarters gebruiken hooizolders, loze ruimtes onder het dak, schuurtjes maar ook steenstapels of takkenhopen als verblijfplaats. Geen van deze elementen is aanwezig zijn op de onderzoekslocatie. Tijdens het veldbezoek zijn dan ook geen sporen, zoals uitwerpselen of prooiresten, aangetroffen die duiden op het gebruik van de onderzoekslocatie als vaste rust- of voortplantingsplaats door deze soort. Bij intensief gebruik van een locatie door deze soort zijn dergelijke sporen vrij eenvoudig aan te treffen. Gelet op het ontbreken ervan kan worden gesteld dat de onderzoekslocatie niet in gebruik is door de steenmarter. De houtwal grenzend aan de onderzoekslocatie is mogelijk geschikt voor de steenmarter om te foerageren of zich te verplaatsen, maar deze blijft bij de voorgenomen ingreep ongemoeid. Overtredingen van de Wet natuurbescherming ten aanzien van de steenmarter zijn daarom uit te sluiten.

Das

De das komt volgens de verspreidingsgegevens voor in de omgeving. De onderzoekslocatie is door het ontbreken van reliëf en/of schuilmogelijkheden ongeschikt als vaste rust- of voortplantingsplaats door dassen. Tijdens het veldbezoek zijn op de onderzoekslocatie en de directe omgeving eveneens geen loop- of eetsporen, latrines en/of wissels aangetroffen die duiden op de aanwezigheid en/of het gebruik van de onderzoekslocatie door de das. Dassen zullen voornamelijk hun leefgebied hebben in de nabij gelegen natuurgebieden, bosschages en de aansluitende weilanden.

Het grasland op de onderzoekslocatie is wel geschikt foerageergebied voor de das. De werkzaamheden zullen niet leiden tot aantasting van essentieel foerageergebied voor in de omgeving voorkomen de dassen, gezien er in de directe omgeving meer geschikt foerageerhabitat voor de das aanwezig is en het grasland behouden blijft bij de realisatie van de voorgenomen ingreep. Voor de incidenteel aanwezige das dient wel rekening gehouden te worden met de zorgplicht. Overtredingen van de Wet natuurbescherming ten aanzien van de das is niet aan de orde.

Bunzing, wezel en hermelijn

Deze kleine marterachtigen komen volgens de verspreidingsgegevens van de NDFF voor in de omgeving van de onderzoekslocatie. Deze soorten zijn sterk gebonden aan landschapselementen zoals houtwallen en bosschages die dekking bieden gedurende het foerageren en migreren tussen de vaste rust- of voortplantingsplaatsen en de foerageergebieden. Deze elementen zijn aanwezig langs de randen van de onderzoekslocatie. De voorgenomen ingreep laat deze houtwal echter ongemoeid, waardoor er geen vaste rust- of voortplantingsplaatsen worden aangetast. Het grasland is geschikt foerageergebied voor deze soorten. Het is echter uit te sluiten dat de werkzaamheden zullen leiden tot aantasting van essentieel leefgebied van de kleine marterachtigen, omdat de werkzaamheden zeer tijdelijke en kleinschalige graafwerkzaamheden betreffen. Daarnaast zal na afloop van de ingreep het plangebied op eenzelfde wijze geschikt zijn als leefgebied voor deze soorten als voorafgaand aan de ingreep. Overtreding van de Wet natuurbescherming ten aanzien van de bunzing, wezel en hermelijn is daarmee uitgesloten. Wel dient rekening gehouden te worden met de zorgplicht.

Eekhoorn

De eekhoorn komt in de omgeving van de onderzoekslocatie voor. Deze soort bouwt bolvormige nesten in bomen. Deze nesten worden ten minste 5 meter boven de grond gebouwd. De enkele bomen op de onderzoekslocatie zijn daardoor ongeschikt voor vaste rust- of voortplantingsplaatsen voor de eekhoorn, doordat het voornamelijk kleinere knotwilgen betreft. In de bomen op de planlocatie zijn dan ook geen nesten van een eekhoorn aangetroffen. In de houtwal grenzend aan het gebied zouden wel potentiële nestlocaties kunnen zitten, deze houtwal blijft echter ongemoeid. De aanwezigheid van een vaste rust- of voortplantingsplaats van de eekhoorn binnen het plangebied kan daardoor worden uitgesloten. Overtredingen van de Wet natuurbescherming ten aanzien van de eekhoorn zijn dan ook niet aan de orde.

Het voorkomen van overige grondgebonden zoogdieren waarvoor geen vrijstelling geldt, is tijdens het veldbezoek niet vastgesteld. Vanwege het ontbreken van geschikt habitat kan het voorkomen ervan redelijkerwijs worden uitgesloten.

Licht beschermde soorten

De onderzoekslocatie vormt geschikt habitat voor een aantal soorten grondgebonden zoogdieren. Het gaat daarbij om algemene soorten als haas, mol en rosse woelmuis. Door de voorgenomen werkzaamheden bestaat de kans dat verblijfplaatsen worden vergraven en dieren worden verwond/gedood. Voor deze soorten geldt een provinciale vrijstellingsregeling bij ruimtelijke ingrepen, wel dient er rekening gehouden te worden met de zorgplicht (zie hoofdstuk 6).

5.4 Reptielen, amfibieën en vissen

Reptielen

Volgens gegevens van de NDFF is er in de afgelopen 5 jaar in de directe omgeving van de onderzoekslocatie de ringslang waargenomen.

Reptielen stellen specifieke eisen aan het habitat die betrekking hebben op verschillende factoren. De onderzoekslocatie is matig geschikt leefgebied voor de ringslang. Het grasland wordt frequent onderhouden en gemaaid; er is weinig beschutting op het terrein voor deze soort in de vorm van een strooisellaag, struweel of struiken en daarnaast worden de sloten frequent onderhouden en hebben deze steile wanden zonder beschutting (figuur 13 en 14). Ringslangen planten in Nederland zich eigenlijk uitsluitend voor in (aangelegde) broeihopen, deze zijn niet aangetroffen. Daarnaast kunnen grote stapels oevervegetatie (zoals na het schonen van sloten) soms ook als broeihoop fungeren. Echter zullen de stapels op de onderzoekslocatie niet groot en permanent genoeg zijn voor het ontstaan van broei en dus niet geschikt zijn. Vaste rust- of voortplantingsplaatsen zijn daarom onwaarschijnlijk op de onderzoekslocatie en door de matige geschiktheid betreft het terrein ook geen essentieel leefgebied. De werkzaamheden aan de watergangen zouden echter een negatieve gevolgen kunnen hebben voor de incidenteel aanwezige individuen. Overtredingen van verbodsbepalingen van de Wet natuurbescherming zijn te voorkomen (zie hoofdstuk 6).

Figuur 13. Sloot met weinig vegetatie en steile oever.

Figuur 14. Open en gemaaid grasveld naast sloot met kroos.

Amfibieën

Volgens gegevens van de NDFF zijn binnen enkele kilometers rondom de onderzoekslocatie in de afgelopen 5 jaar de volgende soorten waargenomen: bruine kikker, gewone pad, poelkikker en kleine watersalamander.

De enkele waarneming van de streng beschermde poelkikker, hebben betrekking op de nabij gelegen plas naast een bosschage ten oosten van de onderzoekslocatie en NNN gebied. Een populatie poelkikkers zit ten oosten van het gebied op ongeveer 1,4 km afstand. De poelkikker is een kritische soort, die houdt van voedselarm en schoon water met oevers die goed begroeid zijn. De kans is daardoor erg klein dat de poelkikker zich vanuit deze verderop gelegen populaties zich heeft gevestigd in de onderzoekslocatie, gezien de onderzoekslocatie matig geschikte leefgebied betreft en de grote afstand tussen de twee locaties. De watergangen op de onderzoekslocatie hebben weinig vegetatie en de oevers zijn voornamelijk kaal (figuur 13). De watergangen worden daarnaast frequent onderhouden (schonen van sloten) en zullen daardoor geen voortplantingswater voor deze soort vormen. Overtredingen van verbodsbepalingen uit de Wet natuurbescherming ten aanzien van de poelkikker zijn daardoor uit te sluiten.

De watergangen zijn matig geschikt voor de algemene soorten om zich voor te planten. Voor de mogelijk te verwachten soorten geldt daarnaast een algehele vrijstelling van de Wet natuurbescherming, waardoor er geen ontheffing voor versterking aangevraagd hoeft te worden. Wel dient er rekening gehouden te worden met de zorgplicht ten aanzien van deze soorten (zie hoofdstuk 6).

Verder zijn algemene soorten als de bruine kikker en gewone pad te verwachten op de onderzoekslocatie, gebaseerd op hun verspreidingsgegevens. De steile oeverwanden, het gebrek aan beschutten de watervegetaties en het intensief beheer van de sloten maken deze watergangen matig geschikt voortplantingswater voor deze minder kritische soorten. Het verbreden van de watergang en de aanleg van nieuwe delen van de watergang zouden daardoor negatieve gevolgen kunnen hebben ten aanzien van deze soorten. De realisatie van de verbrede watergang met natuurvriendelijke oevers is echter op de langere termijn gunstig voor amfibieën. Voor deze soorten geldt een provinciale vrijstelling voor ruimtelijke ingrepen, waardoor er geen ontheffing hoeft worden aangevraagd bij versterking. Echter dient er wel rekening gehouden te worden met de zorgplicht (zie hoofdstuk 6).

Amfibieën brengen daarnaast ook veel tijd door op het land. Het landhabitat dient voldoende beschutting te bieden in de vorm van structuurrijke begroeiingen met een vochtig karakter, zoals ruigten, hooilanden, heiden, gevarieerde bossen en houtwallen. De onderzoekslocatie vormt door de aanwezigheid van enkele houtwallen met ruigten en extensief beheerd grasland daardoor matig geschikt landhabitat voor algemene amfibieënsoorten als bruine kikker en gewone pad. Het boren van de putten zal geen negatieve invloed hebben op de eventueel voorkomende amfibieën en hun landhabitat. Voor de incidenteel te verwachten algemene soorten geldt op grond van het provinciale soortenbeleid, bij ruimtelijke ontwikkelingen een vrijstelling van de Wet natuurbescherming, waardoor een ontheffing bij versterking niet noodzakelijk is. Echter dient er wel rekening gehouden te worden met de zorgplicht (zie hoofdstuk 6).

Vissen

De onderzoekslocatie valt buiten het verspreidingsgebied van alle beschermde vissoorten. Volgens gegevens van de NDFF zijn in en rondom de onderzoekslocatie in de afgelopen 5 jaar dan ook geen beschermde soorten waargenomen. De watergangen op de onderzoekslocatie zijn daarnaast ongeschikt habitat voor de beschermde soorten, door het intensieve beheer, het gebrek aan stenen en uitgebreide watervegetatie.

Voor de te verwachten algemene soorten geldt op grond van het provinciale soortenbeleid, bij ruimtelijke ontwikkelingen een vrijstelling van de Wet natuurbescherming, waardoor een ontheffing bij versterking niet noodzakelijk is. Echter wanneer er werkzaamheden aan de watergangen plaatsvinden is het wel zaak om aandacht te schenken aan de zorgplicht (zie hoofdstuk 6).

5.5 Ongewervelden

Libellen

Er zijn slechts enkele libellensoorten die binnen de Wet natuurbescherming een strenge bescherming genieten. Deze zijn voor wat betreft hun verspreiding gebonden aan specifieke habitateisen, die veelal alleen in natuurgebied zijn te vinden. Uit de gegevens van de NDFF blijkt dat er de afgelopen 5 jaar geen beschermde libellen zijn waargenomen binnen of in de directe omgeving van de onderzoekslocatie. Beschermde soorten zijn op de onderzoekslocatie dan ook niet te verwachten. Overtredingen van de Wet natuurbescherming ten aanzien van beschermde libellensoorten is dan ook uitgesloten.

Vlinders

Beschermde vlinders stellen specifieke eisen aan het voortplantingshabitat. Bij het habitat is het belangrijk dat aan de eisen van alle stadia van de vlindersoort wordt voldaan. Voor de beschermde soorten in Nederland geldt dat deze veelal gebonden zijn aan zeldzame waardplanten, die vaak alleen in natuurterreinen zijn te vinden.

Geschikte waardplanten voor beschermde vlindersoorten als sleedoornpage (sleedoorn), iepenpage (iep) en kleine ijsvogelvlinder (kamperfoelie) zijn op de onderzoekslocatie niet aanwezig. De onderzoekslocatie valt binnen het verspreidingsgebied van de grote vos. De grote vos heeft voornamelijk de iep, maar ook zoete kers en enkele wilgensoorten als waardplanten. Het habitat van de grote vos betreft vochtige, open bossen en bosranden of plekken met grote vrijstaande bomen. Deze landschapselementen ontbreken op de onderzoekslocatie, waardoor het zeer onwaarschijnlijk is dat er binnen de onderzoekslocatie een (deel)populatie van deze beschermde vlindersoort aanwezig is. Daarnaast blijven de aanwezige wilgen bij de voorgenomen ingreep ongemoeid, waardoor overtredingen van verbodsbepalingen uit de Wet natuurbescherming niet aan de orde zijn.

Overige soorten

Overige beschermde soorten, zoals vliegend hert, Europese rivierkreeft en platte schijfhoren, zijn op de onderzoekslocatie uit te sluiten. Er is geen geschikt habitat voor dergelijke beschermde soorten op de onderzoekslocatie aanwezig en er zijn geen waarnemingen bekend in de directe omgeving van de onderzoekslocatie.

5.6 Vaatplanten

De onderzoekslocatie betreft weide- en grasland met enkele houtwallen en ruigtes. Een deel van het terrein bestaat uit opslag van wilgen. Tijdens het veldbezoek zijn de volgende vaatplanten waargenomen: knotwilg, vlier, hazelaar, Gelderse roos, riet, fluitenkruid, vogelmuur, zwarte els, zuring, bieten en brandnetel. Deze soorten betreffen algemene vaatplanten. In dergelijke vegetaties en op intensief beheerd grasland zijn geen beschermde soorten te verwachten. De meeste beschermde vaatplanten en de daarbij horende specifieke groeiomstandigheden zijn zeldzaam te noemen en zijn op de onderzoekslocatie niet aanwezig.

5.7 Invasieve exoten

Naast de onder de Wet natuurbescherming beschermde vaatplanten is er tijdens het veldbezoek gelet op invasieve exoten om zo een inventarisatie te kunnen maken van het terrein. Invasieve planten betreffen niet-inheemse soorten die zich goed kunnen huisvesten in Nederland. Deze soorten kunnen tot overlast leiden door verdringing en overwoekering van of het aanrichten van schade aan andere, inheemse soorten. De invasieve exoten staan geregistreerd op de Unielijst, samengesteld door de Nederlandse voedsel- en Warenautoriteit.

Op basis van verspreidingsgegevens is er middels een bureauonderzoek onderzocht welke invasieve exoten op de onderzoekslocatie zijn te verwachten. Enkele voorbeelden hiervan zijn: duizendknoop (Afghaanse, Bastaard, Japanse en Sachalinse), springzaad (bont, klein, oranje en tweekleurig), Amerikaanse vogelkers, alsemambrosia, reuzenberenklauw, smalle waterpest en vederkruid (parel en ongelijkbladig).

Tijdens het veldbezoek zijn er geen invasieve exoten waargenomen. De aangetroffen soorten betroffen algemene, inheemse vaatplanten (zie 5.6 Vaatplanten). Het veldbezoek is uitgevoerd buiten de bloeiperiode van de meeste plantensoorten en het gras wordt regelmatig gemaaid, waardoor het mogelijk is dat exemplaren over het hoofd zijn gezien. Om de aanwezigheid van invasieve exoten volledig uit te sluiten, dient een aanvullend veldbezoek plaats te vinden tijdens de bloeiperiode (voorjaar – zomer).

Volgens de gegevens van de NDFF is er wel smalle waterpest in de watergangen op de onderzoekslocatie waargenomen. Echter waren de sloten voorafgaand aan het veldbezoek geschoond en waren er geen planten in het water waar te nemen of te determineren. In de Lunterense beek, grenzend aan de onderzoekslocatie, is daarnaast waterteunisbloem waargenomen volgens de gegevens van de NDFF. Deze vijversierplant gedijt in open wateren, maar ook in sloten en langs de oevers is deze soort te vinden.

De initiatiefnemer en grondbeheerders hebben eerder in het jaar wel invasieve exoten aangetroffen (zie figuur 13 en 14), in een periode die gunstiger is om deze soorten te inventariseren.

Figuur 13. Japanse duizendknoop is eerder in het jaar aangetroffen op de noordoostelijke zijde van de onderzoekslocatie.

Figuur 14. Japanse duizendknoop is eerder in het jaar aangetroffen rond het centrale deel van de onderzoekslocatie.

6 TOETSING AAN SOORTENBESCHERMING

Als gevolg van de voorgenomen ingreep op de onderzoekslocatie kunnen er overtredingen van verbodsbepalingen uit soortbeschermingsparagrafen uit de Wet natuurbescherming optreden. In dit hoofdstuk wordt beschreven voor welke soorten er sprake is van dreigende overtreding van de Wet natuurbescherming en of met eenvoudige maatregelen overtreding is te voorkomen. Verder wordt beschreven voor welke soorten een vervolgetraject noodzakelijk is, bijvoorbeeld omdat toetsing van de ingreep aan de Wet natuurbescherming op basis van de huidige onderzoeksinspanning niet mogelijk is, en wat de eventuele consequenties zijn ten aanzien van ontheffingen.

6.1 Broedvogels

Voor de algemene broedvogelsoorten die op de onderzoekslocatie zijn te verwachten geldt dat, indien de werkzaamheden buiten het broedseizoen worden uitgevoerd, er geen overtredingen plaats zullen vinden met betrekking tot deze soorten. Artikel 3.1 van de Wet natuurbescherming (Het is verboden vogels opzettelijk te storen) is van toepassing. In de Wet natuurbescherming wordt geen vaste periode gehanteerd voor het broedseizoen. Globaal kan voor het broedseizoen de periode maart tot half augustus worden aangehouden. Geldend is echter de aanwezigheid van een broedgeval op het moment van ingrijpen.

Indien de werkzaamheden toch binnen het broedseizoen uitgevoerd dienen te worden, zal voorafgaand hieraan door een ter zake kundig ecooloog geïnspecteerd moeten worden of er broedgevallen binnen de invloedssfeer van de werkzaamheden aanwezig zijn. De ecooloog zal naar aanleiding van de inspectie kunnen adviseren of het mogelijk is de werkzaamheden uit te voeren zonder daarbij broedvogels te verstoren.

6.2 Vleermuizen

Alle vleermuissoorten zijn opgenomen in bijlage IV van de EU-Habitatrichtlijn, dier- en plantensoorten van communautair belang die strikt moeten worden beschermd. Vleermuizen worden ook benoemd in Bijlage II van de conventie van Bonn. Zowel de verblijfplaatsen als de vliegroutes en het foerageergebied genieten zo een beschermde status.

De onderzoekslocatie betreft geschikt foerageergebied en delen van de locatie betreffen mogelijke vliegroutes. Het behoud van donkerte tijdens de werkzaamheden voorkomt verstoring van deze beschermde functies van vleermuizen. Door geen kunstmatige verlichting op de onderzoekslocatie tussen zonsondergang en zonsopkomst te gebruiken worden overtredingen van verbodsbepalingen uit de Wet natuurbescherming voorkomen.

6.3 Algemene grondgebonden zoogdieren

Voor de te verwachten soorten geldt dat de werkzaamheden mogelijk verstorend kunnen werken. Als gevolg van graafwerkzaamheden kunnen dieren verwond of gedood worden en holen kunnen worden verwijderd. Dit houdt een overtreding van artikel 3.10 van de Wet natuurbescherming in. Voor de te verwachten soorten geldt, op grond van het provinciale soortenbeleid, bij ruimtelijke ontwikkelingen echter een vrijstelling, waardoor geen ontheffing hoeft te worden aangevraagd. Het is echter in het kader van de zorgplicht wel noodzakelijk om voldoende zorg te dragen voor de aanwezige individuen en al het redelijkerwijs mogelijke dient gedaan te worden om het doden van individuen te voorkomen.

In het kader van de zorgplicht zijn redelijkerwijs geen speciale maatregelen te treffen.

6.4 Reptielen

De ringslang valt onder het 'Beschermingsregime andere soorten' in de Wet natuurbescherming. Artikel 3.10 (het is verboden soorten opzettelijk te doden of te vangen en het is verboden vaste rust- of voortplantingsplaatsen te beschadigen of vernielen) is van toepassing. De onderzoekslocatie is slechts matig geschikt, maar de werkzaamheden aan en rondom de watergangen zouden incidenteel aanwezige individuen kunnen verwonden of doden. Daarom dienen deze werkzaamheden uitgevoerd te worden volgens een ecologisch werkprotocol, om zo overtredingen van verbodsbepalingen uit de Wet natuurbescherming te voorkomen.

6.5 Amfibieën

De werkzaamheden kunnen verstorend werken voor amfibieën die zich op de onderzoekslocatie bevinden. Door de werkzaamheden kunnen dieren gewond raken of worden gedood. Voor de te verwachten soorten geldt, op grond van het provinciale soortenbeleid, bij ruimtelijke ontwikkelingen een vrijstelling van de Wet natuurbescherming, waardoor geen ontheffing hoeft te worden aangevraagd. Het is echter in het kader van de zorgplicht wel noodzakelijk om voldoende zorg te dragen voor de aanwezige individuen en al het redelijkerwijs mogelijke dient gedaan te worden om het doden van individuen te voorkomen. Het doden of verwonden kan plaatsvinden indien schuil- of voortplantingslocaties worden beschadigd. Dit kan gebeuren door het verwijderen van takkenhopen, bladeren en andere materialen die door langdurige opslag of aanwezigheid schuilplaatsen bieden (zoals struweel, oevervegetatie en houtwallen). Het verwijderen van de materialen dient daarom buiten de gevoelige periode van winterrust (oktober tot en met maart) plaats te vinden. Aanwezige dieren moeten de gelegenheid krijgen om veilig weg te komen.

6.6 Overige soort(groep)en

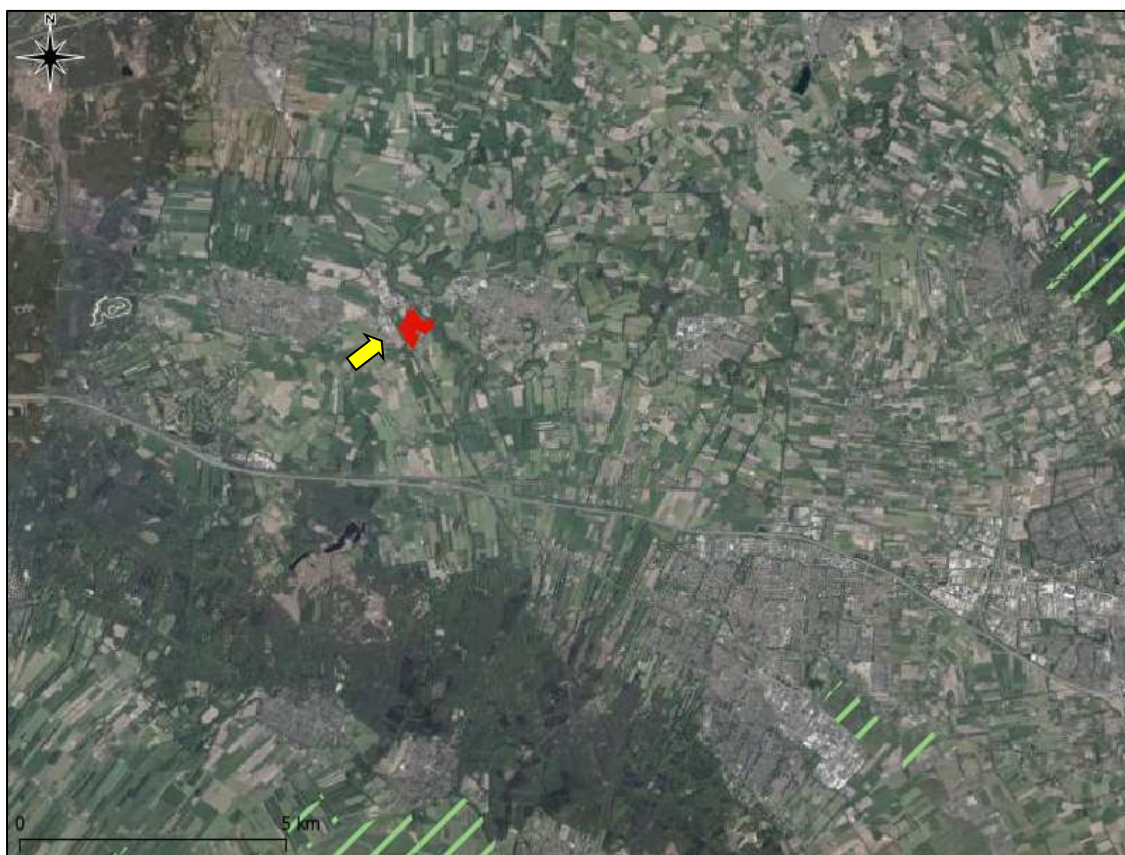
Overtredingen van de Wet natuurbescherming ten aanzien van beschermde soorten behorend tot de overige soortgroepen zijn wegens het ontbreken van geschikt habitat/verblijfsmogelijkheden; op basis van verspreidingsgegevens; de aanwezigheid van voldoende alternatieven en/of gezien de aard van de ingreep in dit geval niet aan de orde.

7 TOETSING AAN GEBIEDENBESCHERMING

In algemene zin kan er door een plan sprake zijn van negatieve gevolgen, op vanuit de Wet natuurbescherming aangewezen beschermde gebieden. In dit hoofdstuk wordt beschreven voor welke gebieden er mogelijk sprake is van negatieve effecten als gevolg van de voorgenomen ingrepen op de onderzoekslocatie. Verder wordt beschreven of een vervolgtraject noodzakelijk is en wat de eventuele consequenties zijn ten aanzien van vergunningen.

7.1 Natura 2000

De onderzoekslocatie is niet gelegen binnen de grenzen, of in de directe nabijheid van een gebied dat aangewezen is als Natura 2000. Het meest nabijgelegen Natura 2000-gebied, Rijntakken, bevindt zich op circa 9 kilometer afstand ten zuiden van de onderzoekslocatie (zie figuur 15).

Figuur 15. Ligging onderzoekslocatie ten opzichte van Natura 2000.

De onderzoekslocatie is niet gelegen binnen een Natura 2000-gebied. Indien er sprake zou zijn van een effect, betreft dit een extern effect, zoals toenames van geluid, trilling, licht of depositie van stikstof. Externe effecten als gevolg van de voorgenomen plannen op de onderzoekslocatie zijn, gezien de afstand (± 9 km) tot de meest nabijgelegen Natura 2000-gebieden in combinatie met de aard van de plannen (boren en graven) niet te verwachten. Vervolgonderzoek in het kader van de gebiedsbeschermingsparagrafen uit de Wet natuurbescherming wordt niet noodzakelijk geacht.

7.2 Natuurnetwerk Nederland

De onderzoekslocatie maakt geen deel uit van het Natuurnetwerk. De onderzoekslocatie ligt echter wel in de nabijheid van een gebied, behorend tot het Natuurnetwerk Nederland. Het meest nabijgelegen gebied bevindt zich grenzend ten oosten en westen van de onderzoekslocatie. In figuur 16 is de ligging van de onderzoekslocatie ten opzichte van het Natuurnetwerk Nederland weergegeven.

Figuur 16. Ligging onderzoekslocatie ten opzichte van het Natuurnetwerk Nederland.

De onderzoekslocatie grenst aan een onderdeel van het Utrechtse Natuurnetwerk. De provincie Utrecht beschermt het NNN via het ruimtelijk beleid om ervoor te zorgen dat de omvang en kwaliteit van deze gebieden niet afneemt. Dit is geregeld in de Provinciale Ruimtelijke Verordening. Van daar uit moeten nieuwe gemeentelijke bestemmingsplannen en omgevingsvergunningen voldoen aan de regels die in de Provinciale Ruimtelijke Verordening zijn opgenomen. Dat gaat doormiddel van een “nee, tenzij”-toets. Een nieuw project, dat de natuur significant aantast, mag niet worden toegestaan in het bestemmingsplan of de omgevingsvergunning (“nee”), tenzij het een groot openbaar belang dient én er geen alternatieven zijn buiten de natuur. Als het toegestaan is, is natuurcompensatie verplicht (op een andere plek moet dan nieuwe natuur komen).

Aangezien het planvoornemen niet leidt tot een wijziging van de bestemming van een onderdeel van het Natuurnetwerk zijn aanvullende maatregelen, een ‘nee, tenzij’-toets of aanvullend adviezen ten aanzien van het UNN niet nodig.

8 HOUTOPSTANDEN

De Wet natuurbescherming beschermt bos van minimaal 10 are en bomenrijen van minimaal 21 bomen, gelegen buiten de bebouwde kom (de zogenaamde 'houtopstanden'). Het is verboden deze houtopstanden geheel of gedeeltelijk te vellen zonder voorafgaande melding bij gedeputeerde staten. In dit hoofdstuk wordt beschreven of er bij de voorgenomen kap sprake is van meldingsplicht en herplantplicht conform artikel 4.2 en artikel 4.3 van de Wet natuurbescherming. Verder wordt beschreven of er vervolgmaatregelen getroffen dienen te worden ten behoeve van de voorgenomen houtkap.

De voorgenomen ingreep gaat niet gepaard met het kappen of verwijderen van bomen. Vervolgstappen zijn daardoor niet noodzakelijk.

9 SAMENVATTING EN CONCLUSIES

Econsultancy heeft in opdracht van de IA Groep een quickscan Wet natuurbescherming en inventarisatie invasieve exoten uitgevoerd aan de Stationsweg 202 te Woudenberg. De quickscan Wet natuurbescherming en inventarisatie invasieve exoten is uitgevoerd in het kader van een voorgenomen herontwikkeling.

Het onderzoek heeft tot doel om in te schatten of er op de onderzoekslocatie planten- en diersoorten, gebieden of houtopstanden aanwezig zijn die volgens de Wet natuurbescherming een beschermde status hebben en die mogelijk negatieve gevolgen kunnen ondervinden door de voorgenomen ingreep.

De initiatiefnemer is voornemens drie nieuwe putten te boren en een watergang met natuurvriendelijke oevers aan te leggen, waarvoor een huidige watergang wordt verbreed. De watergang gaat met een duiker onder het noordoostelijke deel van de onderzoekslocatie met woning door, de Lunterse beek in. Het vrijgekomen zand wordt gebruikt om het reliëf in het naastgelegen noordelijke deel van het perceel aan te zetten. Verder houden de werkzaamheden het eventueel graven van sleuven voor het leggen van leidingen in. De bebouwing en bomen blijven bij de voorgenomen ingreep ongemoeid.

De aanwezigheid van geschikt habitat op de onderzoekslocatie voor de verschillende soorten en soortgroepen is weergegeven in tabel I. In de tabel is samengevat of de voorgenomen ingreep mogelijk verstorend kan werken en wat de consequenties zijn voor eventuele vervolgstappen, zoals soortgericht nader onderzoek of vergunningstrajecten. In de tabel is weergegeven of maatregelen noodzakelijk zijn om overtreding van de Wet natuurbescherming voor bepaalde soortgroepen te voorkomen.

Tabel I. Overzicht geschiktheid onderzoekslocatie voor soortgroepen en te nemen vervolgstappen

Soortgroep		Geschikt habitat	Ingreep verstorend	Nader onderzoek	Ontheffings-aanvraag	Bijzonderheden / opmerkingen*
Broedvogels	algemeen	ja	mogelijk	nee	nee	werkzaamheden uitvoeren buiten broedseizoen; anders broedvogelinspectie benodigd
	jaarrond beschermd	minimaal	nee	nee	nee	mits bomen ongemoeid blijven
Vleermuizen	verblijfplaatsen	nee	nee	nee	nee	-
	foerageergebied	ja	nee	nee	nee	aandacht voor kunstmatige verlichting
	vliegroutes	mogelijk	nee	nee	nee	aandacht voor kunstmatige verlichting
Zoogdieren		minimaal	mogelijk	nee	nee	aandacht voor zorgplicht ten aanzien van algemene en incidenteel voorkomende beschermde soorten
Reptielen		minimaal	mogelijk	nee	nee	ecologisch werkprotocol voor ringslang benodigd
Amfibieën en vissen		minimaal	mogelijk	nee	nee	aandacht voor zorgplicht ten aanzien van algemene voorkomende soorten
Overige soorten		nee	nee	nee	nee	-
Gebiedsbescherming		Gebied aanwezig	Ingreep verstorend	Nader onderzoek	Vergunningplicht	
Natura 2000		9 km	nee	nee	nee	-
Natuurnetwerk Nederland		aangrenzend	nee	nee	nee	-
Houtopstanden		n.v.t				-

* Wijzigingen in het planvoornemen kunnen van invloed zijn op de uitkomst van het onderzoek.

Conclusie

Vogels

Ten aanzien van jaarrond beschermde broedvogels geldt dat er binnen de onderzoekslocatie geen geschikte nestplaatsen aanwezig zijn. De onderzoekslocatie biedt wel nestgelegenheid aan algemene broedvogels. Om mogelijke verstoring en overtredingen van verbodsbepalingen van de Wet natuurbescherming te voorkomen dient buiten het broedseizoen te worden gewerkt. Indien toch binnen het broedseizoen gewerkt dient te worden, is er een broedvogelinspectie nodig voorafgaand aan de werkzaamheden.

Vleermuizen

De onderzoekslocatie is geschikt foerageergebied voor verscheidene soorten vleermuizen. De randen en houtwallen op de onderzoekslocatie zijn daarnaast mogelijke vliegroutes van vleermuizen. Overtredingen worden voorkomen door donkerte te behouden op de onderzoekslocatie (geen kunstmatige verlichting tussen zonsondergang en -opkomst).

Grondgebonden zoogdieren

Er zijn geen vaste rust- of voortplantingsplaatsen van beschermde grondgebonden zoogdieren aangetroffen of te verwachten binnen het plangebied. Voor de te verwachten algemene soorten gelden provinciale vrijstellingen. Wel dient rekening gehouden te worden met de zorgplicht, maar hiervoor zijn geen aanvullende maatregelen noodzakelijk.

Amfibieën

Het plangebied betreft momenteel een matig geschikt leefgebied voor amfibieën. Het aanleggen van de nieuwe watergang met natuurvriendelijke oevers zal een positief effect hebben op het habitat van amfibieën. De watergangen betreffen geen voortplantingswater van beschermde soorten. Bij de werkzaamheden aan oevervegetaties dient rekening gehouden te worden met de zorgplicht voor de incidenteel te verwachten algemene soorten.

Reptielen

De onderzoekslocatie is matig geschikt leefgebied voor de ringslang. Vaste rust- of voortplantingsplaatsen zijn daarom onwaarschijnlijk en het terrein betreft geen essentieel leefgebied. De werkzaamheden aan en rondom de watergangen zouden incidenteel aanwezige individuen kunnen verwonden of doden. De werkzaamheden dienen daarom uitgevoerd te worden volgens een ecologisch werkprotocol.

Overige soorten

Voor beschermde soorten behorend tot de overige soortgroepen zijn overtredingen ten aanzien van de Wet natuurbescherming wegens het ontbreken van geschikt habitat, het ontbreken van sporen en/of vanwege een vrijstelling bij ruimtelijke ontwikkeling niet aan de orde. Het is wel noodzakelijk om voldoende zorg te dragen voor de aanwezige individuen en al het redelijkerwijs mogelijke te doen om het doden van individuen te voorkomen en zo te voldoen aan de zorgplicht.

Econsultancy

Zwolle, 2 december 2021

GERAADPLEEGDE BRONNEN

- Broekhuizen, S., Spoelstra, K., Thissen, J., Canters, K. & Buys, J. (2016). Atlas van de Nederlandse zoogdieren - Natuur van Nederland 12. Naturalis Biodiversity Center & EIS Kenniscentrum Insecten en andere ongewervelden, Leiden.
- BIJ12 (2017a). Kennisdocument huismus. Opgehaald van <https://www.bij12.nl/assets/BIJ12-2017-009-Kennisdocument-Huismus-1.0.pdf>.
- BIJ12 (2017c). Kennisdocument steenuil. Opgehaald van <https://www.bij12.nl/assets/BIJ12-2017-019-Kennisdocument-Steenuil-1.0.pdf>.
- BIJ12 (2017d). Kennisdocument gewone dwergvleermuis. Opgehaald van <https://www.bij12.nl/assets/BIJ12-2017-004-Kennisdocument-Gewone-dwergvleermuis-1.0.pdf>.
- BIJ12 (2017e). Kennisdocument poelkikker. Opgehaald van <https://www.bij12.nl/assets/BIJ12-2017-014-Kennisdocument-Poelkikker-1.0.pdf>.
- Limpens H. & Regelink J. (2017). Vleermuizen en planologie. Zoogdierverseniging, Nijmegen.
- Ministerie van Economische Zaken (2016). Soortenbescherming bij ruimtelijke ingrepen. Lees hier wat de Wet natuurbescherming daarover regelt. Versie 1.3, december 2016. Ministerie van Economische Zaken, Den Haag.
- Ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit (z.d.). Natura 2000 gebieden. Geraadpleegd op 2 december 2021 van <https://www.natura2000.nl/gebieden>.
- Nationale Database Flora en Fauna (z.d.). Uitvoerportaal; zoekgebied 2km en 5km rond onderzoekslocatie, periode 2016-2021. NDFF. Geraadpleegd op 2 december 2021 van <https://ndff-ecogrid.nl>.
- Sovon (z.d.). Soortenoverzicht. Geraadpleegd op 2 december 2021 van <https://stats.sovon.nl/stats/soorten>.
- Verspreidingsatlas (z.d.). NDFF Verspreidingsatlas. Geraadpleegd op 2 december 2021 van <https://www.verspreidingsatlas.nl/>.
- Vleermuisvakberaad Netwerk Groene Bureaus (2021). Vleermuisprotocol 2021. Opgehaald van <https://netwerkgroenebureaus.nl/vleermuisprotocol>.
- Wet natuurbescherming (2015, 16 december). Opgehaald van: <https://wetten.overheid.nl/BWBR0037552/2021-02-17>.

Provinciale bronnen

Utrecht

- Provincie-utrecht, NNN Geraadpleegd op 2 december 2021 van <https://www.provincie-utrecht.nl/onderwerpen/natuur/natuurnetwerk-nederland-nnn>
<https://webkaart.provincie-utrecht.nl/viewer/app/Webkaart?bookmark=181ade5ddcad49b7aaf15015a5238ac4>

Bijlage 1 toelichting verbodsbepalingen Wet natuurbescherming

Zorgplicht

Het eerste artikel in de Wet natuurbescherming heeft betrekking op de zorgplicht en heeft betrekking op het voorkomen of beperken van schade aan soorten en gebieden, voor zover deze niet middels overige verbodsbepalingen zijn gereguleerd (zie tabel II). Het gaat daarbij in de praktijk vooral om minder streng beschermde soorten, waarbij het onnodig doden, verwonden of beschadigen dient te worden vermeden.

Tabel II. Zorgplicht

Artikel 1.11. Zorgplicht	
1.	Een ieder neemt voldoende zorg in acht voor Natura 2000-gebieden, bijzondere nationale natuurgebieden en voor in het wild levende dieren en planten en hun directe leefomgeving.
2.	De zorg houdt in elk geval in dat een ieder die weet of redelijkerwijs kan vermoeden dat door zijn handelen of nalaten nadelige gevolgen kunnen worden veroorzaakt voor een Natura 2000-gebied, een bijzonder nationaal natuurgebied of voor in het wild levende dieren en planten: a) dergelijke handelingen achterwege laat, dan wel, b) indien dat achterwege laten redelijkerwijs niet kan worden gevergd, de noodzakelijke maatregelen treft om die gevolgen te voorkomen, of c) voor zover die gevolgen niet kunnen worden voorkomen, deze zoveel mogelijk beperkt of ongedaan maakt.

Overtreding van de zorgplicht is niet strafbaar gesteld; “de zorgplicht kan wel door toepassing van bestuursdwang worden gehandhaafd”. Deze formulering van de zorgplicht brengt met zich mee dat wanneer men een bepaalde handeling wilt verrichten die gevolgen voor natuurwaarden zou kunnen hebben, men zich daaraan voorafgaand op de hoogte stelt van de aanwezige natuurwaarden, de kwetsbaarheid ervan en de mogelijke gevolgen daarvoor van het voorgenomen handelen. De zorgplicht is te allen tijde van toepassing, ook al vindt er geen overtreding van een verbodsbepaling plaats. Indien er aanleiding is maatregelen te nemen ten aanzien van de zorgplicht, zal dat voor het betreffende beschermde natuurgebied en de betreffende soortgroep in deze rapportage worden aangegeven.

Soortenbescherming

De Wet natuurbescherming onderscheidt beschermingsregimes voor soorten op grond van internationale verdragen, aangevuld met soorten die vanuit een nationaal oogpunt beschermd worden. Hierdoor zijn er in de Wet natuurbescherming drie verschillende verbodsartikelen per categorie soorten;

- soorten van de Vogelrichtlijn (*artikel 3.1*);
- soorten van de Habitatrichtlijn en de verdragen van Bern en Bonn (*artikel 3.5*);
- andere soorten (*artikel 3.10*).

In tabel III t/m V worden deze artikelen nader toegelicht.

Tabel III. Verbodsbepalingen en toelichting Artikel 3.1 Wet natuurbescherming

Artikel 3.1. Soorten van de Vogelrichtlijn	
1.	Het is verboden opzettelijk van nature in Nederland in het wild levende vogels van soorten als bedoeld in artikel 1 van de Vogelrichtlijn te doden of te vangen.
2.	Het is verboden opzettelijk nesten, rustplaatsen en eieren van vogels als bedoeld in het eerste lid te vernielen of te beschadigen, of nesten van vogels weg te nemen.
3.	Het is verboden eieren van vogels als bedoeld in het eerste lid te rapen en deze onder zich te hebben.
4.	Het is verboden vogels als bedoeld in het eerste lid opzettelijk te storen.
5.	Het verbod, bedoeld in het vierde lid, is niet van toepassing indien de storing niet van wezenlijke invloed is op de staat van instandhouding van de desbetreffende vogelsoort.
Toelichting	
Alle inheemse vogelsoorten in Nederland vallen onder de Vogelrichtlijn. De Vogelrichtlijn is een richtlijn vanuit de Europese Unie uit 1979 en heeft betrekking op de instandhouding van alle natuurlijk in het wild levende vogelsoorten op het Europese grondgebied van de Lidstaten waarop het Verdrag van toepassing is. De lijst met soorten is niet limitatief.	

Tabel IV. Verbodsbepalingen en toelichting Artikel 3.5 Wet natuurbescherming

Artikel 3.5. In het wild levende dieren van soorten, genoemd in bijlage IV, onderdeel a, bij de Habitatrichtlijn, bijlage II bij het Verdrag van Bern of bijlage I bij het Verdrag van Bonn	
1.	Het is verboden in het wild levende dieren van deze soorten in hun natuurlijk verspreidingsgebied opzettelijk te doden of te vangen.
2.	Het is verboden dieren als bedoeld in het eerste lid opzettelijk te verstoren.
3.	Het is verboden eieren van dieren als bedoeld in het eerste lid in de natuur opzettelijk te vernielen of te rapen.
4.	Het is verboden de voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van deze dieren te beschadigen of te vernielen.
5.	Het is verboden planten van soorten uit de Habitatrichtlijn of het Verdrag van Bern in hun natuurlijke verspreidingsgebied opzettelijk te plukken en te verzamelen, af te snijden, te ontwortelen of te vernielen.
Toelichting	
Het gaat bij artikel 3.5 over in het wild levende dieren van verschillende soortgroepen. In de wet wordt voor vogelsoorten uit bijlage II van het verdrag van Bern geen uitzondering gemaakt. Van de vogelsoorten die in Nederland voorkomen is hieronder een selectie gemaakt. Van de overige soortengroepen zijn alle soorten genoemd.	
Soorten	
Planten	drijvende waterweegbree, groenknolorchis, kruipend moerasscherm, zomerschroeforchis
Zoogdieren	bever, hamster, hazelmuis, lynx, Noordse woelmuis, otter, wolf, wilde kat
Walvisachtigen	bruinvis, bultrug, butskop (hille), dwergpotvis, dwergvinvis, gestreepte dolfin, gewone dolfin, gewone spitsdolfijn, gewone vinvis, griend, grijze dolfin, kleine zwaardwalvis, narwal, Noordse vinvis, orka, potvis, spitsdolfijn van Gray, tuimelaar, walrus witflankdolfijn, witsnuitdolfijn, witte dolfin
Vleermuizen	Bechsteins vleermuis, bosvleermuis, Brandts vleermuis, franjestaart, gewone baardvleermuis, gewone dwergvleermuis, gewone grootoorvleermuis, grijze grootoorvleermuis, grote hoefijzerneus, grote rosse vleermuis, ingekorven vleermuis, kleine dwergvleermuis, kleine hoefijzerneus, laatvlieger, meervleermuis, mopsvleermuis, Noordse vleermuis, rosse vleermuis, ruige dwergvleermuis, tweekleurige vleermuis, vale vleermuis, watervleermuis
Amfibieën	boomkikker, geelbuikvuurpad, heikikker, kamsalamander, knoflookpad, poelkikker, rugstreeppad, vroedmeesterpad
Reptielen	dikkopschildpad, gladde slang, Kemps' zeeschildpad, lederschildpad, muurhagedis, soepschildpad, zandhagedis
Vissen	houting, steur
Vlinders	apollovlinder, boszandoog, donker pimpernelblauwtje, grote vuurvlinder, moerasparelmoervlinder, monarchvlinder, pimpernelblauwtje, teunisbloempijlstaart, tijmblauwtje, zilverstreephooibeestje
Libellen	bronslibel, gaffellibel, gevlekte witsnuitlibel, groene glazenmaker, mercurwaterjuffer, Noordse winterjuffer, oostelijke witsnuitlibel, rivierrombout, sierlijke witsnuitlibel
Insecten	brede geelrandwaterroofoever, gestreepte waterroofoever, heldenbok, juchtleerkever, oeveraas, vermiljoenkever
Overig	Bataafse stroommossel, platte schijfhoren

Artikel 3.5. In het wild levende dieren van soorten, genoemd in bijlage IV, onderdeel a, bij de Habitatrichtlijn, bijlage II bij het Verdrag van Bern of bijlage I bij het Verdrag van Bonn

Vogels	appelvink, baardman, beflijster, bergeend, bergfluit, bijeneter, blauwborst, blauwe kiekendief, boerenzwaluw, bontbekplevier, bonte strandloper, bonte vliegenvanger, boomklever, boomkruiper, boompieper, boomvalk, bosrietzanger bosruiter, bosuil, braamsluiper, brandgans, bruine kiekendief, buizerd, casarca, Cetti's zanger, draaihal, duinpieper, dwergmeeuw, dwergster, Engelse kwikstaart, Europese kanarie, fitis, fluit, geelgors, gekraagde roodstaart, gele kwikstaart, geoorde fuut, glanskop, goudhaan, grasmus, graspieper, graszanger, grauwe kiekendief, grauwe klauwier, grauwe vliegenvanger, griel, groene specht, groenling, grote bonte specht, grote gele kwikstaart, grote karekiet, grote stern, grote zilverreiger, havik, heggenmus, hop, huiszwaluw, ijsvogel, kerkuil, klapekster, klein waterhoen, kleine barmstij, kleine bonte specht, kleine karekiet, kleine plevier, kleine zilverreiger, kleinste waterhoen, kluut, kneu, koolmees, koereiger, kraanvogel, krekelzanger, kortsnavelboomkruiper, kruisbek, kuifmees, kwak, kwartelkoning, lepelaar, matkop, middelste bonte specht, nachtegaal, Noordse stern, oehoe, oeverloper, oeverpieper, oeverzwaluw, ooievaar, orpessuspotvogel, paapje, pestvogel, pimpelmees, poelruiter, porseleinhoen, purperreiger, putter, ransuil, rietgors, rietzanger, rode wouw, roerdomp, roodborst, roodborsttapuit, roodhalsfuut, rouwkwikstaart, sijs, slangenarend, slechtvalk, smelleken, snor, sperwer, spotvogel, sprinkhaanzanger, steenuil, steltkluut, strandplevier, taigaboomkruiper, tapuit, tijtjaf, torenvalk, tuinfluit, velduil, visarend, visdief, vuurgoudhaan, wespandief, wielewaal, winterkoning, witbandkruisbek, witte kwikstaart, witwangster, nachtzwaluw, woudaap, zeearend, zwarte mees, zwarte ooievaar, zwarte roodstaart, zwarte specht, zwarte stern, zwarte wouw, zwartkop, zwartkopmeeuw
--------	---

Tabel V. Verbodsbepalingen en toelichting Artikel 3.10 Wet natuurbescherming

Artikel 3.10. Andere soorten		
Het is verboden om: 1. In het wild levende zoogdieren, amfibieën, reptielen, vissen, vlinders, libellen en kevers van de soorten, genoemd in de bijlage, onderdeel A1, bij deze wet, opzettelijk te doden of te vangen. 2. De vaste voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van dieren als bedoeld in onderdeel a opzettelijk te beschadigen of te vernielen. 3. Vaatplanten van de soorten, genoemd in de bijlage, onderdeel B2, bij deze wet, in hun natuurlijke verspreidingsgebied opzettelijk te plukken en te verzamelen, af te snijden, te ontwortelen of te vernielen.		
Toelichting		
Het gaat bij artikel 10 om in het wild levende zoogdieren, amfibieën, reptielen, vissen, vlinders, libellen en kevers. Dieren zijn opgenomen in bijlage onderdeel A1. Planten zijn opgenomen in bijlage onderdeel B2 van de Wet natuurbescherming. Voor een aantal zoogdieren, amfibieën en reptielen geldt per provincie een vrijstelling onder bepaalde voorwaarden. Dit verschilt per provincie. De betreffende soorten zijn aangegeven met een sterretje. Daarnaast is het mogelijk dat sommige provincies ook 'eigen' beschermde soorten hanteren, als aanvulling op het landelijke.		
Soorten		
Dieren	Zoogdieren	aardmuis*, boommarter, bosmuis*, bunzing*, damhert, das, dwergmuis*, dwergspitsmuis*, edelhert, eekhoorn*, egel*, eikelmuis, gewone bosspitsmuis*, gewone zeehond, grote bosmuis, grijze zeehond, haas*, hermelijn*, huisspitsmuis*, konijn*, molmuis, ondergrondse woelmuis*, ree*, rosse woelmuis*, steenmarter*, tweekleurige bosspitsmuis*, veldmuis*, veldspitsmuis, vos*, waterspitsmuis, wezel*, wild zwijn, woelrat*
	Amfibieën	Alpenwatersalamander, bruine kikker*, gewone pad*, kleine watersalamander*, meerkikker*, middelste groene kikker*, vinpootsalamander, vuursalamander
	Reptielen	adder, hazelworm*, levendbarende hagedis*, ringslang
	Vissen	beekdonderpad, beekprik, elrits, gestippelde alver, grote modderkruiper, kwabaal
	vlinders	aardbeivlinder, bosparelmoevlinder, bruin dikkopje, bruine eikenpage, donker pimpernelblauwtje, duinparelmoevlinder, gentiaanblauwtje, grote parelmoevlinder, grote vos, grote vuurvlinder, grote weerschijnvlinder, iepenpage, kleine heivlinder, kleine ijsvogelvlinder, kommavvlinder, pimpernelblauwtje, sleedoornpage, spiegeldikkopje, veenbesblauwtje, veenbosparelmoevlinder, veenhooibeestje, veldparelmoevlinder, zilveren maan
	Libellen	beekrombout, bosbeekjuffer, donkere waterjuffer, gevlekte glanslibel, gewone bronlibel, hoogveenglanslibel, Kempense heidelibel, speerwaterjuffer
	Overige soorten	Europese rivierkreeft, vliegend hert
Planten		akkerboterbloem, akkerdoornzaad, akkerogentroost, bekierde ogentroost, berggamander, bergnachtorchis, blaasvaren, blauw guichelheil, bokkenorchis, bosboterbloem, bosdravik, brave hendrik, brede wolfsmelk, breed wollegras, bruinrode wespenorchis, dennenororchis, dregs, echte gamander, franjegentiaan, geelgroene wespenorchis, geplooid vrouwenmantel, getande veldsla, gevlekt zonneroosje, glad biggenkruid, gladde zegge, groene nachtorchis, groensteel, groot spiegelklokje, grote bosaardbei, grote leeuwenklauw, honingorchis, kalkboterbloem, kalketrip, karthuiszanger, karwijselie, kleine ereprijs, kleine schorseeneer, stijve wolfsmelk, kleine wolfsmelk, kluwenklokje, knollathyrus, knolspirea, korensla, kranskarwij, kruip-tijm, lange zonnedaauw, liggende ereprijs, moerasgamander, muurbloem, naakte lathyrus, naaldenkervel, pijlscheefkalk, roggelelie, rood peperboompje, rozenkransje, ruw pazelzaad, scherpkruid, schubvaren, schubzegge, smalle raai, spits havikskruid, steenbraam

Volgens artikel 3.31 zijn de verboden, bedoeld in de artikelen 3.1, 3.5 en 3.10 niet van toepassing op handelingen die zijn beschreven in en aantoonbaar worden uitgevoerd overeenkomstig een door het Ministerie van Economische Zaken goedgekeurde gedragscode en die plaatsvinden in het kader van bestendig beheer, bestendig gebruik, of ruimtelijke ontwikkeling of inrichting.

Houtopstanden

De bescherming van houtopstanden onder conform hoofdstuk 4 van de Wet natuurbescherming heeft als doel om het aanwezige areaal bos in Nederland te behouden. Onder houtopstanden vallen alle zelfstandige eenheden van bomen, boomvormers of struiken van een oppervlakte van tien are of meer of rijbeplanting die meer dan twintig bomen omvat.

Binnen de Wet natuurbescherming zijn op houtopstanden de artikelen van toepassing die zijn opgenomen in tabel VI.

Tabel VI. Bescherming houtopstanden in de Wet natuurbescherming

Artikel 4.1	De artikelen uitgezonderd artikel 4.6 zijn niet van toepassing op: - Houtopstanden binnen de bij besluit van de gemeenteraad vastgestelde grenzen van de bebouwde kom; - Houtopstanden op erven of in tuinen; - Fruitbomen en windschermen om boomgaarden; - Naaldbomen, kennelijk bedoeld om te dienen als kerstbomen, indien niet ouder dan twintig jaar; - Kweekgoed; - Wegbeplantingen, beplantingen langs waterwegen en eenrijige beplantingen langs landbouwgronden bestaande uit wilgen en populieren; - het dunnen van een houtopstand; - uit populieren, wilgen, essen of elzen bestaande beplantingen die kennelijk zijn bedoeld voor de productie van houtige biomassa, indien zij: - ten minste eens per tien jaar worden geoogst; - bestaan uit minstens tienduizend stoven per hectare per beplantingseenheid, zijnde een aaneengesloten beplanting die niet wordt doorsneden door onbeplante stroken breder dan twee meter, en - zijn aangelegd na 1 januari 2013.
Artikel 4.2	- Het is verboden een houtopstand geheel of gedeeltelijk te vellen of te doen vellen, met uitzondering van het periodiek vellen van vriend- of hakhout, zonder voorafgaande melding daarvan bij gedeputeerde staten. - Gedeputeerde staten kunnen het vellen van houtopstanden telkens voor ten hoogste vijf jaar verbieden ter bescherming van bijzondere natuur- of landschapswaarden.
Artikel 4.3 lid 1 en 2	Ingeval een houtopstand geheel of gedeeltelijk is geveld, met uitzondering van het periodiek vellen van vriend- of hakhout, of anderszins teniet is gegaan, draagt de rechthebbende zorg voor het op bosbouwkundig verantwoorde wijze herbeplanten van dezelfde grond binnen drie jaar na het vellen of tenietgaan van de houtopstand. De rechthebbende vervangt binnen drie jaar na de herbeplanting, bedoeld in het eerste lid, herbeplanting die niet is aangeslagen.
Artikel 4.4 lid 1	De artikelen 4.2, eerste en derde lid, en 4.3, eerste en tweede lid, zijn niet van toepassing op: het vellen van houtopstanden en herbeplanten op een wijze die is beschreven in en aantoonbaar wordt gerealiseerd overeenkomstig een door Onze Minister goedgekeurde gedragscode. het vellen van houtopstanden ter uitvoering van een instandhoudingsmaatregel of een passende maatregel in het kader van natuurontwikkeling en -beheer
Artikel 4.5	Gedeputeerde staten kunnen ontheffing verlenen van artikel 4.3, eerste en tweede lid, ten behoeve van herbeplanting op andere grond, indien de herbeplanting voldoet aan bij provinciale verordening gestelde regels.

Bijlage 2 Verklarende woordenlijst

Externe werking

Niet alleen activiteiten in een Natura 2000-gebied/NNN hebben invloed op de staat van instandhouding van het gebied, ook activiteiten buiten het gebied kunnen de natuurwaarden in een gebied beïnvloeden. Dit wordt "externe werking" genoemd. Er bestaat geen ruimtelijke grens voor externe werking: bepalend zijn de effecten op de instandhoudingsdoelstellingen van de soorten en habitattypen in het Natura 2000-gebied/NNN, ongeacht de afstand tot het beschermde gebied.

Expert Judgement

Inschatting van een deskundige op grond van zijn kennis en ervaring.

Foerageerhabitat

Het gebied waarbinnen een soort voedsel zoekt.

Foerageren

Zoeken en vinden van voedsel door dieren (jachtgebied).

Functioneel leefgebied

Hiermee wordt het gebied dat is benodigd om de functionaliteit van een voortplantingsplaats of van een vaste- rust of voortplantingsplaats te behouden. Een nestlocatie of voortplantingsplaats kan bijvoorbeeld alleen succesvol functioneren, wanneer er voldoende habitat (schuilgelegenheid, voedsel etc.) van voldoende kwaliteit aanwezig is om te kunnen paren, eieren te leggen en jongen groot te brengen.

Gunstige staat van instandhouding

Er is sprake van een gunstige staat van instandhouding van een soort of habitatype als de omstandigheden waarin de soort of het habitatype voorkomt perspectief bieden op een duurzaam voortbestaan van die soort of dat habitatype.

Habitat

Omvat de plaatsen waar een bepaald organisme voorkomt doordat de abiotische en biotische factoren (niet levende en levende natuur) van die plaatsen voldoen aan de eisen en toleranties die het organisme stelt om te kunnen overleven, groeien en zich voortplanten.

Kraamverblijfplaats

Voortplantingsplaats van vleermuizen. Het gaat hierbij vaak om de vrouwelijke exemplaren van een kolonie (ook wel kraamgroep genoemd) die gezamenlijk hun jongen grootbrengen. De aantallen vleermuizen in een kraamgroep kan oplopen tot meerdere honderden exemplaren.

Landschappelijk inpassingsplan

Het inpassen van ruimtelijke ontwikkelingen in het buitengebied middels een ontwerp van de groenvoorziening, dat voldoet aan het beleid ten aanzien van ruimtelijke kwaliteit. Hierdoor wordt zorg gedragen dat een ruimtelijke ontwikkeling past in het landschap.

Landhabitat

Amfibieën zijn voor de voortplanting afhankelijk van water. Buiten de voortplantingsperiode maakt de soortgroep gebruik van landhabitat als onderdeel van het leefgebied. Landhabitat voor amfibieën omvat onder andere structuurrijke of opgaande vegetatie zoals (loof)bos, houtwallen, struikgewas, heide, ruigtekruiden, vegetaties en moeras.

Mitigerende maatregelen

Maatregelen die negatieve effecten bij een ingreep voorkomen of reduceren.

Omgevingscheck

Een omgevingscheck wordt uitgevoerd bij verlies van leefgebied van een jaarrond beschermde functie van een soort die door een ingreep (tijdelijk) verloren gaat. De omgeving van de ingreep wordt door een ter zake deskundige beoordeeld op aanwezigheid van voldoende alternatief leefgebied en/of potentiële verblijfplaatsen.

Ontheffing

De Wet natuurbescherming is bedoeld om planten- en diersoorten die vrij in het wild leven te beschermen. Om deze kwetsbare soorten te beschermen bevat de Wet natuurbescherming een aantal verbodsbepalingen. Onder bepaalde voorwaarden mogen de activiteiten wel doorgaan, daarvoor kan een ontheffing benodigd zijn. Een ontheffing is een besluit waarbij in een individueel concreet geval een uitzondering op een wettelijk verbod wordt gemaakt.

Paarverblijfplaats

Dit is een verblijfplaats die hoofdzakelijk in het najaar (september/oktober) door vleermuizen worden gebruikt om te paren. Eén mannetje kan een dergelijke verblijfplaats met meerdere vrouwtjes delen. In de omgeving van de paarverblijfplaats wordt veelal door het territoriale mannetje middels baltsvluchten getracht vrouwtjes aan te lokken.

Activiteitenplan

Een activiteitenplan dient als begeleidend document voor een ontheffingsaanvraag. In het activiteitenplan zijn maatregelen verwoord waarmee de functionaliteit van een rust- of voortplantingsplaats van een beschermde soort behouden blijft en schade aan individuen wordt voorkomen.

Populatie

Een biologische populatie is een groep individuen van dezelfde soort die zich onderling voortplant en als zodanig geïsoleerd is van andere zulke groepen.

Rode Lijst

Rode Lijsten laten zien welke soorten zijn verdwenen en welke soorten in een gebied sterk zijn achteruitgegaan of zeldzaam zijn. Er bestaan verschillende Rode Lijsten. Voor vogels, voor zoogdieren, planten, paddenstoelen, insecten en voor allerlei andere soortgroepen. Rode Lijsten hebben geen officiële juridische status. Plaatsing op de lijst maakt een dier dus nog geen 'beschermde diersoort' in de zin van de Wet natuurbescherming. De Rode Lijsten hebben in de praktijk wel een belangrijke signaleringfunctie. Door de Rode Lijst te raadplegen, kunnen alle instellingen die met natuurbehoud te maken hebben rekening houden met bedreigde soorten.

Significant negatief effect

Een effect is in het kader van de Wet natuurbescherming significant als de instandhoudingsdoelen van het Natura 2000-gebied dreigen te worden aangetast.

Het begrip 'significant' staat centraal in de toepassing van het beschermingsregime voor Natura 2000-gebieden bij zowel vaststelling van beheerplannen als de vergunningverlening. Het bepaalt of een uitvoerige toetsing, een zogenaamde passende beoordeling, moet worden uitgevoerd. Indien als gevolg van een ingreep de toekomstige oppervlakte habitat of leefgebied, aantal van een soort of kwaliteit van een habitat lager zal worden dan zoals bedoeld in de instandhoudingsdoelstelling, dan kan sprake zijn van significante gevolgen. Voor het goede begrip, de soorten hoeven er niet te zitten, het gebied moet geschikt zijn voor de soorten.

Voortplantingsplaats of rustplaats

Een plek binnen het leefgebied van een soort die essentieel is voor de levenscyclus van een individu. De Wet natuurbescherming omschrijft niet exact wat een vaste rust- of voortplantingsplaats is. Dit is soortafhankelijk.

Vliegroute

Een vaste route die door vleermuizen wordt gebruikt tussen de verblijfplaatsen naar foerageergebieden.

Winterverblijfplaats

Verblijfplaats die gebruikt wordt om de periode van winterrust te overbruggen. Voor vleermuizen zijn dit vorstvrije, maar koele en vochtige plekken. Er kans sprake zijn van massaverblijfplaatsen, verblijfplaatsen van kleine groepen of één of enkele individuen.

Zomerverblijfplaats

Buiten de kraamperiode worden deze door groepjes vrouwtjes en jongen gebruikt, in de kraamperiode door individuele mannetjes.

